

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF AGRICULTURE AND
FOOD INDUSTRY OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA

UNITATEA CONSOLIDATĂ PENTRU IMPLEMENTAREA PROGRAMELOR IFAD
THE CONSOLIDATED UNIT FOR THE IMPLEMENTATION OF IFAD PROGRAMMES

Enabling poor rural people
to overcome poverty

Sursa	IFAD VI (2017)
Nr. referință	A1.2.1.1
Componenta	B1.2 – Inclusiv Value Chain Development
Categoria	3
Loan/Grant	IFAD Loan

Termeni de referință:

Expert national pentru prestarea serviciilor de asistență tehnică în pregătirea fermelor din cadrul grupurilor de producători și scolarizarea lucrătorilor din cadrul acestora.

Programul Rural de Reziliență Economico-Climatică Incluzivă (PRRECI), finanțat de Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agriculturii și implementat de către Unitatea Consolidată pentru Implementarea Proiectelor IFAD, este conceput pentru a contribui la reducerea sărăciei rurale în Moldova, prin promovarea accesului către o gamă completă de servicii adecvate și integrate financiar. O atenție deosebită este atribuită dezvoltării și implementării sistemelor eficiente de conlucrare între principalele verigi ale lanțului valoric cu implementarea tehnologiilor de ultima oră în domeniul agricol. În această ordine de idei, Agricultură Contractuală este privită ca o formă de lucru ce ar da posibilitate producătorilor, procesatorilor și exportatorilor de a construi relații durabile de parteneriat direcționate pentru eficientizarea participării în afacerile agricole pentru toți participanții lanțului valoric cu scopul obținerii venitului maxim.

Justificarea scopului de lucru

Odată cu transformările ce au avut loc în sectorul zootehnic din R. Moldova după anii '90, în ramura creșterii ovinelor și caprinelor a fost observat un regres ce s-a manifestat prin scăderea numerică a efectivului reproductiv cu circa 30 la sută, micșorarea productivității animalelor ca urmare a distrugerii sistemului de asigurare a fermelor cu material genetic valoros și mai cu seamă asigurarea cu reproducători necesari. Tot în aceasta perioadă s-a făcut evidentă lipsa de mijloace financiare pentru dotarea fermelor și modernizarea fluxului tehnologic, ca rezultat al lipsei de încredere din partea finanțatorilor.

Conform datelor statistice efectivul de ovine și caprine în toate categoriile de gospodării se estimează la circa 824 mii capete. Din totalul declarat, circa 815 mii capete sunt crescute în fermele private a micilor gospodari. Caracteristicile de moment ale acestor tipuri de ferme pot fi punctate ca: ferme cu un efectiv de 150-300 capete, situate răzleț, slab mecanizate, fără de respectarea condițiilor sanitare de întreținere a efectivului de animale și producerea a laptelui și cărnii, cu insuficiența sau chiar ne-respectarea rației de alimentație, asistența medico-veterinară sub nivelul așteptărilor. Cele menționate evidențiază vulnerabilitatea acestor ferme mai ales în condițiile în care vectorul comercial este direcționat tot mai accentuat spre piețele europene.

Referindu-ne la aceleași date statistice observăm că aportul producției ovicole în volumul producției globale (pe categorii) obținute în sectorul zootehnic al republicii pentru ultimii zece ani se cifrează la mai puțin de un procent. Pricinile ce au dus la aceasta situație sunt:

- nivelul scăzut al productivității la un cap de ovină;

- insuficiențe tehnologice și de informare;
- constrângeri pe piața de desfacere și segmentul de intermediere pasiv;
- calitate și cantitate de produs final sub limita cerințelor de piață.

Concomitent, este important de evidențiat și un alt factor ce ține de managementul afacerii la comercializarea produsului finit – lipsa unei planificări clare a volumului de producție și contractelor de desfacere, fie producției de lapte ca materie primă, fie deja a produsului finit – brânză sau caș dulce, rezulta cu prețuri scăzute la achiziționarea producției și în final defavorizează și mai mult producătorii din ramura ovicolă. Aceleași probleme sunt comune și la producția de carne (animale vii sau abatorizate), la producția de lână, a pieilor și blănurilor.

Situația respectivă poate devine rezolvabilă odată cu auto-organizarea crescătorilor de ovine și caprine pe principii teritoriale sau zone (localitate, raion) și fondarea unor grupuri de producători în ramura ovinelor și caprinelor, uniți prin scopul de a deveni mai eficienți pe piață, de a produce loturi mari și omogene de producție pentru desfacere și, în final, ași dezvolta afacerea propriu zisă. Prin această modalitate vor deveni mult mai accesibile și atrăgătoare sursele creditare, sporind încrederea și interesul finanțatorilor în creditarea acestei ramuri.

Conștientizând faptul că problema este una de importanță, fiindcă aici sunt implicați în mare parte micii producători care nu au alte surse de venit, UCIP-IFAD, în cadrul Programului Rural de Reziliență Economico-Climatică Incluzivă (PRRECI), a stabilit ca obiectiv implementarea și promovarea noilor forme de lucru în ramura ovinelor și caprinelor pentru eficientizarea domeniului respectiv, extrem de important pentru zonele rurale preocupate tradițional de creșterea ovinelor și caprinelor. În acest context, Agricultură Contractuală este una din formele de lucru ce oferă "principalilor actori" ai lanțului valoric posibilitatea de a obține venituri sigure și de durată în noile condiții impuse de piețele de desfacere. La baza Agriculturii Contractuale este pusă mobilizarea și lucrul în comun a producătorilor, procesatorilor, exportatorilor și finanțatorilor ținând cont de următoarele principii: transparență, încredere și eficiență. Aplicarea eficientă a principiilor respective ar oferi o siguranță în dezvoltarea afacerii în ramura creșterii ovinelor și caprinelor, ar oferi posibilitatea implementării noilor tehnologii și modele de dezvoltare a fermelor și ca rezultat ar spori inevitabil bunăstarea locuitorilor din zonele rurale .

În perioada 2013 –2015, cu suportul UCIP-IFAD și a Federației Naționale a Crescătorilor de Ovine și Caprine, în zonele centru-sud ale republicii, au fost create trei grupuri de lucru, în baza cărora, sunt implementate principiile Agriculturii Contractuale la creșterea ovinelor. Pe durata derulării acestei activități au fost implementate mai multe acțiuni direcționate spre înlăturarea problemelor persistente în domeniul menționat. Cu toate acestea mai rămân un șir de probleme, ne-soluționarea cărora nu va permite atingerea obiectivelor inițial planificate.

Insuficiența vădită a materialului genitoriu, ce ar permite fondarea și/sau dezvoltarea fermelor cu o capacitate mare de producere, eficientă din punct de vedere economic – este una din problemele ce necesită a fi depășită, în caz contrar riscăm să rămânem neputincioși fața de cerințe piețelor de desfacere. La moment, o bună parte a materialul reproductiv la fermele de ovine – orientate spre business, este cumpărat din afara țării, fapt ce nu este tocmai benefic pentru crescătorii de ovine fiindcă: (i) Costul unui miel de import este de două trei ori mai mare, în comparație cu mieii autohtoni, (ii) animalele importate nu sunt adaptate la condițiile de întreținere, nutriție și mediul din Moldova, (iii) rasele de oi importate deseori la viitoarele încrucișări cu rasele autohtone nu permit menținerea purității rasei și menținerea capacităților de producere specifice. În acela-ș timp crescătorii de ovine nu practică o evidență zootehnică strictă a efectivului, a consumurilor, ce nu permite planificarea și dirijarea rațională a veniturilor obținute, în anumită măsură sunt restricționați în procurarea materialului reproductiv autohton, cauză fiind lipsa de oferte a materialului calitativ și cel mai riscant, lipsa unei evidențe stricte a reproducției ovinelor la fermele autohtone ce nu exclude riscul consangvinizării, fapt care prejudiciază substanțial calitatea materialului reproductiv.

Reieșind din cele menționate și că una din soluții în fortificarea capacităților membrilor grupurilor crescătorilor de ovine: Cahul, Orhei, Leova și ferma G.Ț. "Osipov Maria", este implementarea evidenței zootehnice a efectivului, înregistrarea individuală a productivității animalelor (prolificitatea, natalitatea, greutatea tineretului la înțârcare, la 6-8 luni și perioadele

ulterioare de creștere, evidența necesarului și consumului de furaje, calcularea necesarului fermei în furaje pentru întreg an calendaristic) în fermele membrilor grupurilor asistate, fapt ce va permite soluționarea mai multor probleme din cele enumerate mai sus, generând venituri mai mari din activitatea de producție.

Evaluarea fiecărui grup în parte și analiza efectuată până la moment, denotă o probabilitate mare de succes pentru lucrările de selecție/ameliorare. Evaluarea performanțelor productive individuale, monta dirijată, etc. în grupul "Leova" – ferma SRL "Donastas Com" (Oleg Diacon), care la moment deține ovine de rasa Țigaie și, concomitent, un lot important de metiși rezultați din încrucișarea oilor Țigaie cu berbecii din rasa de ovine de Lapte – Benthaimer (Germania). În cadrul grupului Orhei - G.Ț. "Țurcan Anderi", având efectiv de ovine metise din încrucișarea cu berbecii Awassi cu producția de lapte mai sporită față de oile locale, iar G.Ț. "Țurcan Ion", deține ovine de rasă pură Assaf. Concomitent, în proces va fi implicată și ferma G.Ț. "Osipov Maria", s. Popeasca, r-nul Ștefan-Vodă, în care se va lucra pentru consolidarea producției de pielicele la karakul și respectiv creșterea producției de lapte-marfă obținută și procesată.

Prin urmare scopul principal este: Acordarea asistenței tehnice fermelor membrilor grupurilor create, prin oferirea consultanței metodice și soluțiilor tehnologice practice la implementarea principiilor agriculturii contractuale, dezvoltarea abilităților de planificare a lucrărilor în ferme, școlarizarea personalului responsabil din cadrul fermelor privind mulsul mecanizat al oilor, igiena laptelui, utilajului și a mulgătorului, necesarul în furaje și nutrienți a ovinelor, asigurarea standardelor pentru creșterea și dezvoltarea ovinelor, particularitățile reproducției și a zooigienei pentru atingerea confortului tehnologic al animalelor în fermă.

Sarcini și responsabilități:

În baza unui concurs național, de către UCIP-IFAD, pentru o perioadă de cinci luni, va fi selectat un expert, care în colaborare cu UCIP-IFAD va avea ca sarcină:

- evaluarea performanțelor productive individuale ale ovinelor în cadrul fermelor "Pilot" din Grupurile: "Cahul", "Leova", "Orhei" și ferma G.Ț. "Osipov Maria" și se va finaliza cu un raport de constatare;
- elaborarea și implementarea registrelor de evidență zootehnică la fermele stabilite;
- elaborarea materialului instructiv (ex. prezentare PP și/sau material video și/sau ghid cu foto ș.a.) pentru școlarizarea deținătorilor și a personalului lucrător din ferme privind înregistrarea fătărilor oilor și evidența mieilor fâțați, aprecierea efectivului de tineret, productivității ovinelor adulte, etc;
- evaluarea și analiza modului de reproducție a efectivului din fermele respective, elaborarea planurilor de împerecheri a efectivului pentru sezonul de reproducție 2017;
- organizarea și petrecerea școlarizării deținătorilor de ovine și a personalului lucrător privind petrecerea și înregistrarea montei dirijate a ovinelor.

*Locul de muncă: Expertul angajat de către UCIP-IFAD va desfășura activitatea în:
în zonele de producere a membrilor grupurilor formate*

Perioada de angajare:

30 aprilie – 15 decembrie 2017

Timpul de lucru:

max. 30 om/zile total

Amplasarea grupurilor de producători:

I grup: Stefan Voda, satul Popeasca

II grup: Orhei, satul Zorile

III grup: Leova, satul Sărăteni

VI grup: Cahul, or Cahul

VI grup: Cimișlia, or Cimișlia

** Volumul de lucru a expertului se estimează la 30 om/zile, inclusiv: vizite la ferme(asistența tehnică și școlarizare) – 20 zile, lucrul de birou pentru perfectarea materialului didactic-instructiv și a registrelor – 10 zile,*

Raportări ce urmează a fi prezentate și termene limită de îndeplinire:

Pe durata angajării expertul local va prezenta următoarele rapoarte:

- Planul calendaristic de lucru, cu descrierea detaliată a activităților ce urmează a fi întreprinse și va fi prezentat în termen de 10 zile din data angajării.
- O copie a Registrelor fermelor cu descrierea stării efectivului reproductiv, modul de reproducție, rezultatele evaluării animalelor (masa corporală individuală și starea de îngrășare), se anexează la Raportul de activitate;
- O copie a Planurilor de împerecheri a ovinelor pentru fiecare fermă se anexează la Raportul de activitate;
- O copie a Registrelor de realizare a monei dirijate în cadrul fermelor, se anexează la Raportul de activitate;
- Planul de instruire pentru fiecare din fermele nominalizate, și lucrătorii ce urmează a fi instruiți care va fi prezentat în termen de 20 zile din data angajării;
- Materialele informațional-didactice și, după caz, materialele seminarelor și prezentărilor (ex. prezentări PP, ghidări, instrucțiuni practice, fluturași informativi ș.a.);
- Registrul de evidență a vizitelor în teren;
- Raportul individual de activitate pentru lucrul efectuat pe durata derulării activității.

Termeni de prezentare:

- Planul calendaristic de lucru cu descrierea activităților pentru fiecare zi de lucru – până în data de 30 aprilie 2017
- Raport de activitate și materialele menționate mai sus – până la data de 30 octombrie 2017.

Expertul național angajat de către UCIP-IFAD pentru prestarea serviciilor de asistență tehnică a grupurilor formate, va conlucra cu Specialistul în Dezvoltarea Lanțului Valoric de la UCIP-IFAD.

Cerințe față de candidați:

- Cetățean al Republicii Moldova;
- Licențiat în zootehnie, biotehnologii, sau domenii similare;
- Cel puțin 10 ani experiență în sectorul zootehnic;
- Experiență în domeniul creșterii ovinelor și caprinelor;
- Experiență în managementul agrar;
- Să fie asigurat cu unitate de transport;
- Cunoștință profunde în română și rusă. Cunoașterea limbii engleze va constitui un avantaj.

Documentele necesare de a fi depuse la înaintarea propunerii:

Candidatul interesant va depune la oficiul UCIP-IFAD următorul set de documente:

1. Oferta tehnică:

- Scrisoare de motivare (cu menționarea obligatorie a experienței anterioare în domeniul agricol, precum și a proiectelor din acest domeniu la care a participat sau participă, etc.);
- Curriculum vitae;
- Copia diplomei de studii superioare sau medii speciale, copia certificatelor sau cursurilor de instruire la care ați participat în ultimii trei ani (dacă există)
- Formularul criteriilor de evaluare completat (Anexa 1) și Cererea-declarație (Anexa 2)

2. Oferta financiară:

- Remunerarea **salariului net pentru o zi lucrătoare**, care va include și cheltuielile de transport, cazare, diurne, ș.a.

Criterii de evaluare a ofertelor

- Selectarea expertului pentru prestarea serviciilor descrise mai sus va fi efectuată în baza metodei „Calitate-Cost”, punctajul final obținut de fiecare prestator fiind alcătuit în proporție de 70% de punctajul obținut pentru parametrul „Calitate” (evaluată în baza ofertelor tehnice) și 30% - punctajul obținut pentru parametrul „Cost” (stabilit în baza ofertelor financiare).
- Doar prestatorii care vor acumula 70% din punctajul maxim stabilit pentru parametrul „Calitate” vor fi admiși pentru deschiderea ofertei financiare. Expertul va fi selectat în corespundere cu prevederile Manualului de Procurări al IFAD conform următoarelor criterii de apreciere.
-

Poziția	Criterii de apreciere	Punctaj Inițial
A	Experiența științifică, didactică în domeniul la care a aplicat. (Licențiat - 10p, Masterat - 20p, Grad științific - 30p)	30
B	Experiența practică în condiții de producere în domeniul la care a aplicat; Numar ani experiență (pina la 5 ani -5p, de la 6-10ani - 15p, mai mult de 10 ani - 20p)	20
	Număr întreprinderi asistate/consultate (5 întreprinderi- 5p, 6-10întreprinderi-15p, mai mult de 10 întreprinderi - 20p)	20
C	Experiența de conlucrare cu organizații internaționale de asistență tehnică	15
D	Studii de specialitate	15
	TOTAL	100

Condițiile de prezentare a pachetului de documente

- Pachetul de aplicare cu setul întreg de documente, urmează să fie depus în patru plicuri:
 1. Oferta tehnică (original);
 2. Oferta financiară (original);
 3. Oferta tehnică (copie);
 4. Oferta financiară (copie).
- Toate patru plicuri semnate și sigilate vor fi depuse într-un plic comun, la fel semnat și sigilat pe care să fie indicat denumirea candidatului, persoana și telefon de contact, adresa de e-mail, denumirea concursului la care se aplică, după care pot fi prezentate la adresa UCIP-IFAD: bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, et.13, oficiul 1303, nu mai târziu de **08.06.2017, ora 17:00**.
- Ofertele care vor fi prezentate după expirarea termenului limită stabilit **NU** vor fi admise la concurs.

Pentru clarificări și concretizări scrieți pe adresa de e-mail: office@ifad.md